

Oriveden kaupunki
Tekniikka- ja ympäristöpalvelukeskus
Keskustie 23
35300 Orivesi

Talousarvion toteutuminen vuonna 2022 / käyttötalous

Tulot : - 90.000

Vesihuoltolaitoksen (sisältää vesilaitoksen ja viemärlaitoksen) kulutusmaksut jäivät alle budjetoidun määrän selvästi johtuen mm. seuraavista seikoista:

- vesihuoltolaitoksen liittyjämäärät eivät ole kehittyneet sillä tavoin kuin olisi toivottu (tietty ylioptisuus liittyjämäärissä, uudisrakentaminen vähäistä)
- kaikkia maksuja ei ole saatu edes perinnän kautta asiakkailta

Menot:

Henkilöstömenot ylitykset tekniikka- ja ympäristöpalvelukeskus:

- tilapalvelu - 19.000
  - o erilliskorvaukset
  - o terveyspalvelut
  - o sijaiset
- liikenneväylät - 18.000
  - o erilliskorvaukset
  - o terveyspalvelut
- puistot ja yleiset alueet - 12.000
- kunnallistekniikka - 12.000
  - o erilliskorvaukset
  - o terveyspalvelut
- vesi- ja viemärlaitos - 13.000
  - o erilliskorvaukset

Tilapalvelu -223.000

- pysyvien vastaavien luovutustappiot (Hirsilän ja Karpinlahden koulu 206.000)

Kokonaisuutta katsoen tilapalvelun kiinteistöjen suurimmat ylityskohteet olivat seuraavat:

- kaupungintalo - 20.000
- klemettisali - 33.000 (ei budjetoitu kohde)
- Vuokkokujan päiväkotiki
  - o palveluiden ostot - 21.000
- Tähtiniemikoti - 33.000
  - o alueiden ja rakennusten kp
- Eräjärven paloasema - 11.000
  - o muutostyöt
- Särkänkoti - 19.000
  - o alueiden ja rakennusten kp
- Rovastinkankaan koulu - 50.000
  - o vesivahinko
- Yhteiskoulu / lukio - 21.000
  - o alueet kp, asiantuntijapalvelut, henkilöstökulut
- kone- ja laitekulut -12.000
  - o koneiden ja laitteiden vuokraus

Ylityskokonaisuutta tasoitti muiden kiinteistöiden budjetoitujen määrärahojen alitukset ja esim. varsin leuto talvikausi, joka ei lisännyt lämmityskuluja.

Tulokseen vaikuttaa selkeästi pihojen ja alueiden talvikunnossapito ja kohteista vietiin urakoitsijoiden toimesta mm. n. 500 kuormaa lunta lumen vastaanottopaikalle Tähtiniemen jätevedenpuhdistamolle.

Kaikkia käyttötalousmenoja, joihin oli varattu rahaa vuodelle 2023, ei käytetty ja tällaisia kohteita olivat mm. purkukohteet (Tähtiniemen asuntola, Kiikanmäen entinen terveystalo, vanha paloasema).

Liikenneväylät ja kunnallistekniikka -531.000

Hyvin suuri osa ylityksistä liittyy katujen, kevyen liikenteen väylien ja yleisten alueiden talvikunnossapitoon, joka alkoi tammikuussa 2022, jatkui niin että talvikunnossatöitä jouduttiin tekemään vielä huhtikuussakin ja päättyi niin, että niitä tehtiin myös marras-joulukuussa 2022. Oriveden kaupungilla on varsinaisesti 10 eri talvikunnossapitoaluetta, joiden hoidot kilpailutettiin syksyllä 2021. Töitä tekee viisi (5) eri urakoitsijaa ja lisäksi kaupunki itse hoitaa tietyt alueet ja lähes kokonaan kaikkien alueiden hiekoitukset. Kaupungilla on kaiken kaikkiaan hoidossa 68.665 Km katuja ja 26.238 km kevyen liikenteen väyliä + tietyt yleiset alueet.

Oriveden kaupungin talvikunnossapitokilpailutus vuonna 2021 oli sellainen, että eri alueilta tuli antaa tarjous muodolla €/alueen auroskerta. Lisäksi pyydettiin erillishintoja lumien kuormauksesta ja poiskuljetuksesta, polanteen poistosta ja hiekoituksesta (lisähiekoitus tarvittaessa, jos tilanne on hankala).

Auraukset vuonna 2022 tuli hyvin runsaasti, enemmän varmaankin kuin ”miesmuistiin” ja tämä nostaa talvihoitokustannuksia erittäin paljon. Lisäksi talvikautena jouduttiin kuormaamaan ja poisajamaan Tähtiniemen lumenvastaanottoalueelle arviolta noin 1500 lumikuormaa, joka lisäsi kunnossapidon kustannuksia rajusti. Lumen poisajo perustui paljolti turvallisuusnäkökohtiin ja yksinkertaisesti siihen, että lunta ei enää mahtunut katujen reunoihin ja muihin paikkoihin. Kaupungin liikenneväyläosasto on laskenut, että pelkästään lumen kuormauksesta, poisajosta ja polanteen poistosta kertyi kustannuksia noin 180.000 €.

Talvikunnossapidon kilpailutuksia on aikojen saatossa eri kaupungeissa ja kunnissa tehty eri tavoin, eli mm. näin:

- hinta € / alue / kerta
  - kokonaishinta vaihtelee aurauksetarpeen mukaan
    - talvet erilaisia
- hinta € / alue / kk
  - vakiohintaa auraukselle
    - määrärahavaraus helpointa tehdä
    - lumisina ja vähälumisina vuosina maksetaan sama hinta
- kokonaan omana työnä omalla kalustolla
  - varallaolo ja lähdöt tarpeen mukaan, paljon kalustoa ja väkeä
- oma työ + urakointi
  - varallaolo ja lähdöt tarpeen mukaan, urakointi

Oriveden kaupungin omalla kalustolla tehtävät työt tehdään niin, että on aina kaksi (2) varallaolijaa, jotka lähtevät töihin tarpeen niin vaatiessa ja heille maksetaan varallaolokorvaus + tehtyjen töiden mukaan korvaus.

Oriveden kaupungin vikapäivystys hälyttää AINA kaikki auraukset/hiekoittajat töihin tiettyjen kriteereiden mukaan ovat ne sitten omaa väkeä tai urakoitsijoita.

Tekninen johtaja on tiedustellut naapurikaupungeilta ja kunnilta, miten heillä vuoden 2022 talvikunnossapitomenot ovat menneet ja miten heillä hommat on hoidettu.

- muutamassa kaupungissa ja kunnassa hinta on € / alue / kk eli alueurakointimalli
- jossain on malli € / alue / kerta, myös alueurakointimalli
- töitä hoidetaan sekä kokonaan urakointina tai sitten mallilla osa omana työnä, osa urakointina. Omana työnä kokonaan tehtävää työtä todella hyvin vähän.

Kaikissa kunnissa on lisäksi lisätyöhinnat esim. juuri lumen ajolle ja polanteen poistolle mahdollisesti myös harjauksille.

- hintojen nousuhaarukka oli kunnassa, jossa kilpailutus oli juuri ennen talvikautta 2022 tehty edelliseen kertaan verrattuna noin 28 %.
- kustannusten nousu vaihteli työn teosta/mallista riippuen eri kunnissa 25-50 %:n välillä.

Vuonna 2022 tehtyjä arvaamattomia töitä:

- Kasakkamäen katuvalotyöt
- Varsitie ja Ruovedentie: ojien ruoppaus
- yläkentän sadevesiviemäröintityö
- Hankaloilontien sadevesiviemäröinnin laajennus

Puistot ja yleiset alueet: -31.000

- koostuu henkilöstömenoista, koneista ja laitteista

Liikenneväylät, konekeskus ja vesihuoltolaitos / koneet ja laitteet: - 116.00

- tavanomaista huomattavasti enemmän koneiden (työkoneet) korjauksia, laiterikkoja, uusimia yms. Osoittaa selvästi uusimistarpeet.

Vesihuoltolaitos : linjat, arvaamattomat työt

- Kasvitarhantien vesihuolto
- isovainionkaaren vuoto ja palopostin korjaus
- Asematien laajat vuodot
- ROK: vesiliitostyöt

Muuta:

Lähes kaikissa tekniikka ja ympäristöpalvelukeskuksen kohteissa varatut rahat ITC – palveluihin ylittyivät varsin paljon:

- tekniikan hallinto	- 21.000
- rakennusvalvonta	- 14.000
- ympäristönsuojelu	- 2.000
- tilapalvelu	- 8.000
- konekeskus	- 5.000
- kunnallistekniikka	- 5.000
- vesihuoltolaitos	- 18.000

YHTEENVETO JA MUUTOSTARPEET

- kiinnitettävä enenevässä määrin huomiota talvihoidon kilpailutusmalliin ja toteuttamiskeinoihin ja kenties myös tavoitetasoon
- kiinteistöstrategian tärkeys ja kokonaisvaltainen tarkastelu
- korjausvelka eri kohteissa (kiinteistöt, kunnallistekniikka) ja siihen vakavasti suhtautuminen ja toimiminen
- henkilöstön saanti ja hyvinvointi
- yhteistyö
- raportointi

Orivesi 22.5.2023

Matti Vesava

Tekninen johtaja

Tekniikka- ja ympäristöpalvelukeskus

Oriveden kaupunki